

Т.М. КУРБАЛЬ¹, О.О. ІЛЬЄНКО¹, В.А. МЕДВЕДЄВ¹, Е.А. БАСАК²

¹ Державний дендрологічний парк "Тростянець" НАН України
Україна, 16742 Чернігівська обл., Ічнянський р-н, с. Тростянець

² Державний педагогічний університет ім. М.В. Гоголя
Україна, 16600 м. Ніжин, вул. Кропив'янського, 2

ДЕНДРОЛОГІЧНА КОЛЕКЦІЯ ПАРКУ НІЖИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. М.В. ГОГОЛЯ

Наведено історичні відомості щодо створення Ніжинського парку. Подано біологічну та декоративну характеристики інтродукованих деревних рослин.

Парк розташований у м. Ніжині Чернігівської області на території державного педагогічного університету. На даний час його площа становить близько 10 га. Розміщений на межі Поліської і Лісостепової зон район характеризується помірно-континентальним, м'яким, з достатнім зволоженням кліматом. Для м. Ніжина середньорічна кількість опадів дорівнює 550 мм, коливаючись в окремі роки від 320 до 770 мм. Зима м'яка, з частими відлигами, літо помірно тепле. Середня температура січня – $-7,3^{\circ}\text{C}$, липня – $+19,9^{\circ}\text{C}$. Ґрунотвірною породою на підвищеній частині парку є оглесний лесоподібний суглинок, що залягає на глибині 70–90 см. Рівень ґрунтових вод на території парку не має

постійної глибини від поверхні. На підвищенні води залягають близько 200 см від поверхні, на низині – на глибині 30–100 см. Ґрунтовий покрив Ніжинського парку неоднаковий, що зумовлено рельєфом місцевості. Тут трапляються лучно-чорноземні, лучні і болотяні ґрунти [11].

Лицейський, або Графський, парк був закладений на правому березі р. Остер у передмісті Магерки в XVII ст. Сад та урочище, які наприкінці XVII ст. і на початку XVIII ст. належали ніжинському полковнику І. Обідовському, племіннику гетьмана І. Мазепи, становили основу території Графського парку. Пізніше парк переходить у володіння до графів Вітгінштейнів, а у другій половині XVIII ст. маєток придбав генеральний суддя Андрій Безбородько. При ньому парк був поділений на дві частини:

Лицейський і Графський сади. У Лицейському — були сплановані алеї і доріжки, прямокутна ділянка його була оформлена дубами, в'язами та липами. На території Графського саду були висаджені осокори та гіркокаштани, які збереглися до наших часів [7].

Створенню Ніжинського парку передувала реорганізація в 1917 р. Ніжинського історико-філологічного інституту в Інститут народної освіти, до складу якого ввійшов біологічний відділ. Для поліпшення педагогічного процесу до програми біологічного відділу були введені додаткові години з вирощування сільськогосподарських культур на невеликих ділянках інститутської садиби. Згодом на цій території вчитель біології В.А. Святогор [10] організовує пришкольні ділянки. Але для розгортання ширшої науково-дослідної роботи була потрібна інша база. На Раді інституту в травні 1931 р. вперше порушується питання про організацію "Біологічного саду Ніжинського педінституту соціального виховання". З 1932 р. розпочинаються роботи з організації біосаду і створення відділів акліматизації рослин, захисту рослин, технічних, лікарських, ефіроолійних, плодово-ягідних та овочевих культур. Асортимент біосаду поповнюється такими цінними в господарському відношенні рослинами, як персик, абрикос, виноград, індійська конопля, лаванда та іншими. У 1933 р. площа біосаду становила 2,35 га. На цей час він стає дійсно "зеленою лабораторією" факультету, колекція якої нараховувала 160 видів трав'янистих та 90 — деревних рослин, серед яких трапляються і рідкісні екзоти [9].

У зв'язку з подальшою реорганізацією навчальних закладів відпала потреба в агробіологічних та селекційних ділянках, що загрожувало ліквідацією

біосаду. До роботи із збереження цієї структури підключається кафедра біології і спільними зусиллями викладачів та студентів вдається зберегти біосад як навчально-дослідницький підрозділ природничого факультету. В його основу покладено науково-дослідну роботу студентів під керівництвом викладачів, зокрема завідувач агробіосадом К.Т. Клименко [3] вносить суттєві зміни в структуру саду, що стало підставою для перейменування агробіосаду на ботанічний сад. Активізувалась робота із збагачення флористичного складу, почав працювати ботанічний гурток.

Усвідомлення важливого значення Ніжинського ботанічного саду в справі формування у студентів природоохоронного світогляду дало підстави керівництву ніжинського навчального закладу виступити на конференції біологів університетів та педінститутів у 1936 р. з пропозицією створювати ботанічні сади подібного типу при всіх педагогічних вищих навчальних закладах, що й було схвалено Народним комісаріатом освіти УРСР.

Основним науковим напрямом ботанічного саду в 1940 і 1941 роках була робота з новими культурами. На дослідних ділянках велась робота із селекції абрикоса, персика, винограду, малини (випробувано близько 95 сортів), рису, сорго, проса, коріандру, огірка, виведено нові форми, сорти яких впроваджувалися у сусідніх господарствах. За досягнення в цьому напрямі ботанічний сад був затверджений учасником Всесоюзної сільськогосподарської виставки з теми: "Нові культури ботанічного саду НДПІ" [9].

Ніжинський ботанічний сад продовжував розвиватися, витримав ряд структурно-організаційних змін, і наприкінці

1940 р. його площа збільшилась майже вдвічі, флористичний фонд становив 912 видів, форм та різновидів деревних і трав'янистих рослин. До складу структурних підрозділів ботанічного саду на той час входили наукові відділи систематики, квітництва, інтродукції та акліматизації, колекційний, дендрологічний та низка господарчих об'єктів: оранжерея, деревний розплідник, парники та навчально-дослідні ділянки. Велику цінність становила колекція тропічних і субтропічних рослин, яка нараховувала 168 видів та форм [9].

Ботанічний сад мав зв'язки з такими науковими установами, як Ботанічний сад ім. акад. О. В. Фоміна, Ботанічний сад АН УРСР, Головний ботанічний сад АН СРСР, Нікітський ботанічний сад.

Плідна дослідницька робота ботанічного саду була припинена під час Великої Вітчизняної війни: було пограбовано колекцію цінних рослин, зруйновано оранжерею. Поштовхом до відновлення ботанічного саду у повоєнні роки стало включення до навчального плану природничого факультету основ сільського господарства, що вимагало повного відтворення його попередньої структури. Площа ботанічного саду розширюється до 9,5 га за рахунок лучних і болотних ділянок та приєднання частини колишнього міського звалища біля ріки Остер. Відбудовується оранжерея, парникове господарство, закладається деревний розплідник, в якому висаджено 10000 саджанців. Рослинний фонд зростає до 400 видів та різновидностей [9]. Восени 1948 р. була остаточно сформована і затверджена Радою факультету нова структура ботанічного саду. В січні 1949 р. ця структура схвалюється республіканською нарадою викладачів біологічних дисциплін педагогічних вузів як типова. У цей час

ботанічний сад веде роботу з вирощування розсади для допоміжного господарства інституту. Згодом осушуються низинні торфові болота в межах території, які використовуються для вирощування сіянців, саджанців, а також різних овочевих культур. Поступово збільшується фонд тропічних і субтропічних рослин (95 видів та форм проти 46, що залишилися після війни). Тривала робота з інтродукції та акліматизації рослин, результатом якої стало збагачення флори саду близько 110 видами декоративних дерев та кущів, серед яких айлант найвищий, бархат амурський, верба вавилонська, тюльпанне дерево, оцтове дерево та інші екзоти [8].

У 1951 р. був організований "мічуринський сад", де вирощувались сорти І.В. Мічуріна, С.Ф. Черненка, під керівництвом К.Т. Клименка проводилась селекційна робота зі створення перспективних зимостійких сортів плодівих дерев [4–6].

Наступна реорганізація ботанічного саду відбулася в 1955 р. Згідно з резолюцією наради завідувачів кафедрами ботаніки та зоології педагогічних інститутів УРСР існуючі ботанічні сади перетворювались на агробіостанції при природничих факультетах. Основним завданням цієї структури було науково-організаційне забезпечення польової практики студентів.

Сучасного вигляду агробіостанція набула після будівництва нового корпусу педінституту на початку 70-х років. У 1975 р. її рослинний фонд налічував 461 вид та форму рослин, з них 162 — дерев та кущів. Була розгорнута робота з вивчення фізіології місцевих сортів, досліджувалась морозостійкість ніжинських абрикосів, стійкість гібридів до раку картоплі.

Нині парк Ніжинського державного педагогічного університету — парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва — в структурно-організаційному відношенні складається з наукових відділів систематики, дендрології, плодово-ягідних культур та виробничо-навчальних підрозділів: квітництва, оранжереї, розсадника, парникового господарства, пришкільних ділянок. Упродовж 1999 та 2000 років було закладено новий плодovий сад і ягідник. Збільшується колекція квітів, в якій представлено близько 50 видів та понад 200 сортів.

Під час досліджень на території парку Ніжинського педагогічного університету виявлено 99 видів, 3 гібриди, 55 сортів і 9 декоративних форм, з яких 122 — дерева, 39 — кущі, 2 — напівкущі і 3 ліани (табл. 1).

Колекція хвойних рослин складається з 4 родин, 10 родів, 22 видів і декоративних форм, колекція листяних деревних порід — з 29 родин, 59 родів, 144 видів, гібридів, форм і сортів. Найчисленнішими в колекції є родини Rosaceae (11 родів) та Pinaceae (6 родів).

На території парку зростає 22 види аборигенних дерев та кущів, що становить 22% від її видового складу. Поряд з аборигенними культивуються 77 інтродукованих видів (77%). Співвідношення аборигенних та інтродукованих видів свідчить про успішну акліматизацію останніх. Ці види характеризуються високою декоративністю, стійкістю до нових умов зростання та задовільним генеративним розвитком.

Було проведено аналіз походження видів парку за А.Л. Тахтаджяном [12] (табл. 2). Результати аналізу показали, що 56 видів (57% усього видового складу) мають цілісні ареали і походять із однієї з флористичних областей. Максимальну кількість деревних видів інтро-

Таксономічний склад дендрологічної колекції парку Ніжинського педуніверситету

Таксон	Кількість, шт.
Родина	33
Рід	69
Вид	99
Форма	9
Сорт	55
Гібрид	3

дуковано із Циркумбореальної області. Це насамперед пояснюється розташуванням м. Ніжина саме у цій флористичній області (Східно-Європейська провінція). В порядку зменшення кількості видів, інтродукованих у парк Ніжинського педагогічного університету з різних флористичних областей, останні розташовуються в такій послідовності: Циркумбореальна, Східно-Азіатська, Атлантико-Північно-Американська, Скелястих гір.

Другу велику групу рослин становлять види, природні ареали яких охоплюють не одну, а дві і більше флористичні області, тобто мають диз'юнктивні ареали. У цій групі найбільша кількість видів походить із Циркумбореальної, Ірано-Туранської, Середземноморської та Атлантико-Північно-Американської областей. Таким чином, абсолютна більшість видів інтродукована із районів, природні умови яких подібні до умов району дослідження. Значно меншу амплітуду пристосувальних можливостей мають види з обмеженим ареалом зростання (*Metasequoia glyptostroboides* Hu et Cheng, *Ginkgo biloba* L., *Magnolia kobus* Thunb. та інші).

Питаннями інтродукції та акліматизації деревних рослин у парку Ніжинського педагогічного університету займа-

Розподіл колекційного фонду парку за географічним походженням

Флористична область [12]	Кількість видів	% від загальної кількості видів
Циркумбореальна (Євро-Сибірсько-Канадська)	20	20
Східно-Азіатська (Японо-Китайська)	18	18
Атлантико-Північно-Американська	16	16
Ірано-Туранська	—	—
Північно-Західно-Американська (Скелястих гір)	2	2
Середземноморська	—	—
Мадреанська (Сонорська)	—	—
Разом	56	57
Флористичні області видів з диз'юнктивними ареалами:		
Циркумбореальна, Східно-Азіатська	2	2
Циркумбореальна, Середземноморська	8	8
Циркумбореальна, Ірано-Туранська	11	11
Циркумбореальна, Атлантико-Північно-Американська	6	6
Скелястих гір, Мадреанська	1	1
Східно-Азіатська, Ірано-Туранська	1	1
Циркумбореальна, Середземноморська, Ірано-Туранська	6	6
Циркумбореальна, Східно-Азіатська, Ірано-Туранська	1	1
Циркумбореальна, Атлантико-Північно-Американська, Ірано-Туранська	1	1
Циркумбореальна, Атлантико-Північно-Американська, Скелястих гір	1	1
Циркумбореальна, Скелястих гір, Мадреанська	1	1
Циркумбореальна, Атлантико-Північно-Американська, Скелястих гір, Мадреанська	1	1
Циркумбореальна, Східно-Азіатська, Середземноморська, Ірано-Туранська	3	3
Разом	43	43

лись упродовж усього періоду його існування, починаючи з 1930 р. [2]. З 1967 р. розпочинаються фенологічні спостереження над інтродукованими рослинами.

Інвентаризація та вивчення біологічних і декоративних властивостей інтродуцентів проводилися в 2001–2002 роках. Основна кількість інтродукованих

рослин має вік від 16 до 66 років (табл. 3), коли у багатьох дерев і кущів у природних умовах завершується ювенільний період, формується властивий їм габітус, що дає можливість об'єктивно оцінити результати інтродукції. Успіх інтродукції виду, як відомо, визначається його стійкістю в місцевих кліматичних умовах, передусім, його зимостійкістю.

**Біологічна і декоративна характеристика цінних інтродуцентів парку
Ніжинського педуніверситету**

Вид, форма, гібрид	Кількість, шт.	Життєва форма	Вік, роки	Висота, м	Діаметр стовбура, см	Зимостійкість [1], бали	Наявність цвітіння	Наявність плодоношення	Життєвість [1], бали	Головний декоративний елемент
<i>Abies concolor</i> (Gordon et Glend.) Heldebr	3	Д	16	6	6+8+9	1	—	—	1	крона, хвоя
<i>A. nordmanniana</i> (Steven) Spach	2	Д	36	11	15	1	+	+	1	крона
<i>Juniperus sabina</i> L.	масова	К	26	1	—	1	+	+	1	хвоя
<i>J. sabina</i> 'Variegata' hort.	1	К	16	0,7	—	1	+	—	1	хвоя
<i>J. virginiana</i> L.	1	Д	46	15	24	1	+	+	1	крона, хвоя
<i>Larix decidua</i> Mill.	1	Д	24	4,5	13	1	+	+	1	крона, хвоя
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> Hu et Cheng.	1	Д	18	10	10+10+31+ +3+2+11+ +6+9	1	—	—	1	хвоя
<i>Picea pungens</i> Engelm.	1	Д	37	15	34	1	+	+	1	крона, хвоя
<i>P. pungens</i> 'Coerulea' Beissn.	1	Д	37	5	10	1	+	+	1	крона, хвоя
<i>Pinus sibirica</i> Du Tour	1	Д	21	1,7	7	1	—	—	1	хвоя
<i>P. strobus</i> L.	1	Д	45	4	7	1	+	+	1	крона, хвоя
<i>Pseudotsuga menziesii</i> (Mirbanko)	9	Д	46	18	24	1	+	+	1	крона
<i>Taxus baccata</i> L.	2	К	37	3	—	1	+	+	1	крона, листья
<i>Taxus baccata</i> 'Aurea' Carr.	3	К	26	0,8	—	1	—	—	1	хвоя
<i>Thuja occidentalis</i> L.	21	Д	26	5	14	1	+	+	1	крона
<i>T. occidentalis</i> 'Ericoides' hort.	1	К	16	2	7	1	—	—	1	хвоя
<i>Tsuga canadensis</i> (L.) Carr.	1	Д	16	8	22	1	+	—	1	хвоя
<i>A. saccharinum</i> L.	1	Д	36	12	60	1	+	+	1	листки
<i>Betula grossa</i> Sieb. et Zucc.	1	Д	61	25	44	1	+	+	1	листки
<i>Castanea sativa</i> Mill.	3	Д	21	4	5+5+7+6	1	—	—	2	листки
<i>Catalpa bignonioides</i> Walter	3	Д	36	5	10	1	+	+	1	листки, плоди
<i>C. ovata</i> D. Don.	1	Д	36	13	23	1	+	+	1	листки, плоди
<i>Cerasus avium</i> Moench.	1	Д	61	27	76	1	+	+	1	листки, плоди, квітки

Вид, форма, гібрид	Кількість, шт.	Життєва форма	Вік, роки	Висота, м	Діаметр стовбура, см	Зимостійкість [1], бали	Наявність цвітіння	Наявність плодоношення	Життєвість [1], бали	Головний декоративний елемент
<i>Cladrastis lutea</i> (Michx.) K.Koch	1	Д	36	10	13	1	–	–	2	листки
<i>Corylus colurna</i> L.	1	Д	36	17	19	1	+	+	1	крона, стовбур
<i>Ginkgo biloba</i> L.	4	Д	47	13	16	1	–	–	2	листки
<i>Gleditsia triacanthos</i> L.	1	Д	36	18	37	1	+	+	1	листки, плоди
<i>Gymnocladus dioica</i> (L.) K. Koch.	1	Д	36	11	15	1	–	–	2	листки
<i>Fraxinus monophylla</i> Desf.	1	Д	36	6	15	1	+	+	1	листки
<i>Juglans mandshurica</i> Maxim.	11	Д	33	15	32	1	+	+	1	листки, плоди
<i>J. nigra</i> L.	1	Д	53	25	56	1	+	+	1	листки, плоди
<i>Magnolia acuminata</i> L.	1	Д	41	21	30	2	+	+	2	квітки, листки
<i>M. kobus</i> DC.	2	Д	31	10	14	2	+	+	2	квітки, листки
<i>M. tripetala</i> L.	1	Д	6	1	2	2	–	–	2	листки
<i>Phellodendron amurense</i> Rupr.	19	Д	66	23	52	1	+	+	1	листки, кора
<i>Platanus acerifolia</i> Willd.	1	Д	53	20	32+10+9+11	1	–	–	2	листки, стовбур
<i>Quercus castaneifolia</i> C.A.	1	Д	53	26	61	1	–	–	2	листки
<i>Q. petraea</i> (Mattuschka) Liebl	10	Д	64	28	58	1	+	+	1	крона, листки
<i>Rhus typhina</i> L.	1	Д	21	17	9+9+5	1	+	+	1	плоди
<i>Rhododendron poukhanense</i> Lev.	2	К	10	0,4	0,5	1	+	–	1	квітки
<i>R. yedoense</i> Maxim.	2	К	9	0,4	0,7	1	+	–	1	квітки
<i>R. fortunei</i> Lindl.	2	К	11	0,5	0,8	1	–	–	1	листки
<i>R. schlippenbachii</i> Maxim.	2	К	8	0,3	0,7	1	+	–	1	квітки
<i>R. japonicum</i> (Gray) Suringar	2	К	9	0,4	0,6	1	+	–	1	квітки

Спостереження показали, що майже всі інтродуковані деревні рослини в парку є досить зимостійкими і лише *Magnolia kobus* і *M. acuminata* пошкоджуються морозом в окремі зими. Високий ступінь

зимостійкості позитивно позначається на характері цвітіння і плодоношення. Майже всі рослини досягли віку плодоношення, за винятком таких видів, як *Magnolia tripetala*, *Abies concolor*,

Metasequoia glyptostroboides, *Pinus sibirica*, *Rhododendron fortunei*, *Castanea sativa* і *Tsuga canadensis*, які не вступили в стадію генеративного розвитку. Регулярно цвітуть і плодоносять такі рідкісні види: *Juniperus virginiana*, *Larix decidua*, *Picea pungens*, *Pinus strobus*, *Pseudotsuga menziesii*, *Betula grossa*, *Gleditsia triacanthos*, *Catalpa bignonioides*, *C. ovata*, *Juglans nigra*, *Phellodendron amurense* та інші. У деяких інтродуцентів (*Abies alba*, *Acer negundo*, *Aesculus hippocastanum*, *Populus nigra*, *Quercus borealis*) відмічено здатність до самовідновлення.

Майже всі рослини мають високе пагоноутворювання, за винятком *Ginkgo biloba* та *Platanus acerifolia*, які відрізняються повільним ростом та зміненою формою габітусу. Як показали спостереження, такі інтродуценти, як *Quercus petraea*, *Q. castaneifolia* та *Cerasus avium* в умовах парку досягли властивих їм природних розмірів відповідно до свого віку.

Садово-декоративні форми становлять лише невелику частину колекції, проте ці культивари з різними габітусами та багатою палітрою забарвлення листків є окрасою його композицій.

Для подальшого збагачення та поліпшення асортименту деревних насаджень парку Ніжинського педагогічного університету необхідні охорона та відновлення рослин місцевої репродукції. Для таких робіт створена хороша база і є підстави сподіватись, що вони будуть плідними.

1. Головач А.Г. Деревья, кустарники и лианы Ботанического сада БИН АН СССР. — Л.: Наука, 1980. — С. 16–18.

2. Кабан Т.М. Інорайонні породи дерев та кущів агробіостанції Ніжинського Ордена Трудового Червоного прапора державного педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя //

Природничі науки. — К.: Вища школа, 1970. — С. 56–61.

3. Клименко К.Т. Ботанічний сад педвузу (з досвіду розробки педвузівського типу ботанічного саду в Ніжинському педагогічному інституті ім. М.В. Гоголя) // Наукові записки Ніжинського державного педінституту ім. М.В. Гоголя. — 1949. — Т. II. — С. 41–70.

4. Клименко К.Т. Нові сорти абрикосів для північних областей України // Там само. — 1956. — Т. VII. — С. 20–38.

5. Клименко К.Т. Нові сорти абрикос селекції Ніжинського педінституту // Доповіді та повідомлення. Наукова конференція, присвячена підсумкам науково-дослідної роботи за 1956 р. — Ніжин, 1957. — С. 65–70.

6. Клименко К.Т. Абрикоси селекції Ніжинського педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя // Тр. первой науч. конф. преподавателей биологических, сельскохозяйственных и химических дисциплин педагогических институтов Украины. — Симферополь, 1960. — С. 38–39.

7. Лисенко Г.М., Коваленко С.О., Лобань Л.О., Папуча І.В., Пасічник С.В. Путівник по екологічній стежині "Графський парк" // Методичні матеріали для студентів природничо-географічного факультету. — Ніжин, 1998. — 35 с.

8. Мулярчук С.А. Культура тюльпанного дерева в северных районах СССР // Природа. — 1955. — № 6. — С. 118.

9. Мулярчук С.А. З досвіду роботи агробіостанції Ніжинського педагогічного інституту в підготовці учителя широкого профілю // Наукові записки Ніжинського державного педінституту ім. М.В. Гоголя. — Ніжин, 1962. — Т. XII. — С. 3–25.

10. Святогор В.А. Агробіосадок у політехнічній школі // Природа. — 1932. — № 3. — С. 80.

11. Скорина С.О. Грунти Ботанічного саду Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя // Наукові записки Ніжинського державного педагогічного інституту ім. М.В. Гоголя. — Ніжин, 1961. — Т. XII. — С. 73–87.

12. Тахтаджян А.Л. Флористические области Земли. — Л.: Наука, 1978. — 247 с.

ДЕНДРОЛОГИЧЕСКАЯ КОЛЛЕКЦИЯ
ПАРКА НЕЖИНСКОГО ГОСУДАРСТ-
ВЕННОГО ПЕДАГОГИЧЕСКОГО
УНИВЕРСИТЕТА им. Н.В. ГОГОЛЯ

*Т.Н. Курбаль¹, А.А. Ильенко¹,
В.А. Медведев¹, Е.А. Басак²*

¹ Государственный дендрологический парк
"Тростянец" НАН Украины,
Украина, с. Тростянец

² Государственный педагогический универ-
ситет им. Н.В. Гоголя, Украина, г. Нежин

Приведены исторические сведения о соз-
дании Нежинского парка. Дана биологиче-
ская и декоративная характеристики интро-
дуцированных древесных растений.

DENDROLOGY COLLECTION
OF PARK OF N.V. GOGOL NEZHIN
STATE PEDAGOGICAL UNIVERSITY

*T.N. Kurbal¹, A.A. Ilyenko¹,
V.A. Medvedev¹, E.A. Bassak²*

¹ State Dendrological Park *Trostryanets*,
National Academy of Sciences of Ukraine,
Ukraine, Trostryanets

² N.V. Gogol Nezhin State Pedagogical
University, Ukraine, Nezhin

Historical data on creation of Nezhin park are
presented. The biological and decorative charac-
teristic of the introduction wood plants are
given.